

Ár 2012, föstudaginn 17. febrúar, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Jóhann Tómas Sigurðsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir og Guðlaug B. Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 84/2011**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 1. nóvember 2011, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 1. nóvember 2011. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 3. nóvember 2011, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 28. nóvember 2011. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 30. nóvember 2011, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust frá sóknaraðila þann 13. desember 2011.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 10. og 17. febrúar 2011.

II.

Málsatvik.

Þann 10. janúar 2007 var lánsúmsókn sóknaraðila hjá FF dagsett. Upphæð í íslenskum krónum var 2.600.000 sem skiptist í erlendum myntum þannig að 100% væri í EUR, lánsfjárhæð í myntinni var 28.166, EURIBOR vextir voru tilteknir 3,87800, samtals vextir voru 7,37800, viðmiðunargengi var 92,31.

Þann 10. janúar 2007 var skuldabréf í erlendum myntum/mynteiningum tryggt með sjálfskuldarábyrgð, nr. X gefið út. Með skuldabréfinu viðurkenndi sóknaraðili, að skulda FF eftirfarandi erlendar fjárhæðir eða jafngildi þeirra í öðrum erlendum myntum eða mynteiningum, sem birtar væru í almennri gengistöflu FF, eða í íslenskum krónum, EUR 28.166. Vextir skyldu taka mið af EURIBOR. Með EURIBOR var átt við vexti á millibankamarkaði í aðildarríkjum evrópska myntbandalagsins eins og þeir voru auglýstir kl. 11.00 að staðartíma í Brussel á EURIBOR01-síðu Reuter. Við EURIBOR bættist tilgreint vaxtaálag. Þá kom fram í 6. gr. skilmála skuldabréfsins að ef skuldin væri í skilum gæti skuldari óskað eftir breytingu á myntsamsetningu hennar, þannig að eftirstöðvar skuldarinnar miðudust að öllu leyti eða að hluta við aðra erlenda mynt eða mynteiningar, eina eða fleiri og í öðrum hlutföllum en upphaflega var samið, frá og með upphafi næsta vaxtatímabils,

enda tilkynnti hann það til bankans a.m.k. fimm dögum fyrir þann vaxtagjalddaga sem breytingin ætti að taka gildi. Þá kom fram að skuldari hefði ekki heimild til að fá skuldinni eða hluta hennar breytt úr erlendri mynt eða mynteiningu yfir í íslenskar krónur. Varnaraðili hefur nú tekið við réttindum og skyldum sem skuldabréfinu fylgdu.

Þann 16. janúar 2007 var lánið greitt út, EUR 27.138,73 fóru inn á IG-reikning sóknaraðila nr. Y.

Skilmálabreyting skuldabréfs í erlendum myntum/mynteiningum var gerð 14. nóvember 2008. Þar kom fram að hinn 23. október 2008 námu eftirstöðvar lánsins EUR 22.883. Að beiðni útgefanda var skilmálum skuldabréfsins breytt þannig að framangreindar eftirstöðvar lánsins skyldu endurgreiðast með 39 afborgunum, á 1 mánaða fresti, næst þann 10. júní 2009. Á sérstökum vaxtagjalddögum á 1 mánaða fresti, bæri að greiða vexti af höfuðstól, í fyrsta sinn þann 10. desember 2008. Sérstakir vaxtagjalddagar væru 6. Gjalddagi þann 10. nóvember 2008 félli niður.

Þann 28. maí 2009 var skilmálabreyting skuldbréfs í erlendum myntum/mynteiningum gerð. Þar kom fram að hinn 14. maí 2009 námu eftirstöðvar lánsins eftirfarandi erlendri fjárhæð: EUR 22.883. Að beiðni útgefanda var skilmálum skuldabréfsins breytt þannig að framangreindar eftirstöðvar lánsins skyldu endurgreiðast með 39 afborgunum á 1 mánaða fresti, næst þann 10. desember 2009.

Þann 21. september 2011 fór sóknaraðili þess á leit við umboðsmann skuldara að hann svaraði því hvort endurreikna bæri lán nr. Z og X, sbr. lög nr. 151/2010 og dómaframkvæmd Hæstaréttar varðandi gengistryggð lán. Þann 12. október 2011 svaraði umboðsmaður skuldara sóknaraðila og tjáði honum að miðað við þau gögn sem umboðsmaður hefði undir höndum væri skuldbindingin tengd við gengi erlendra gjaldmiðla með ólögætum hætti og að varnaraðila bæri að endurreikna þau.

Þann 1. nóvember 2011 svaraði varnaraðili sóknaraðila með þeim hætti að lán nr. X teldist erlent og yrði ekki endurreiknað að svo komnu máli.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 1. nóvember 2011.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að erlent lán nr. X frá 10. janúar 2007 verði endurreiknað. Til stuðnings kröfu sinni vísar sóknaraðili til bréfs umboðsmanns skuldara, dags. 12. október 2011 þar sem fram komi að lánið sé tengt við gengi erlendra gjaldmiðla með ólögætum hætti og að varnaraðila beri að endurreikna það skv. 18. gr. laga nr. 38/2001. Þá vísar sóknaraðili til þess að í lánsúmsókn með lán nr. X sé tilgreind upphæð í íslenskum krónum 2.600.000 og þar komi einnig fram viðmiðunargengið 92,31. Þar af leiðandi telji sóknaraðili lánið vera ólöglegt gengistryggt lán.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili telur sér ekki skylt að endurreikna lán nr. X þar sem um sé að ræða lánsform sem sé ekki sambærilegt þeim lánnum sem Hæstiréttur hafði dæmt ólöglega gengistryggt. Nægi í þeim efnum að benda á dóm Hæstaréttar í máli nr. 520/2011.

Þá telur varnaraðili sér ekki skylt að endurreikna lánið samkvæmt bráðabirgðaákvæði X laga nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu, eins og þeim var

breytt með lögum nr. 151/2010, sem skyldi lánveitendur til að endurreikna tiltekin lán. Ákvæðið taki einungis til húsnæðislána, en lánið sem hér um ræði falli utan þeirrar skilgreiningar þar sem um almennt skuldabréf sé að ræða.

Varnaraðili bendir á að sóknaraðili hafi lagt fram afrit af skuldabréfi nr. X og fylgigögnum. Þar sjáist að fjárhæð skuldbindingarinnar sé aðeins tilgreind í hinni erlendu mynt, eða EUR 28.166. Ennfremur komi það fram á lánsúmsókn skuldabréfsins að lánið skyldi leggjast inn á gjaldeyrisreikning hjá bankanum. Á yfirliti gjaldeyrisreikningsins komi fram að lánið var í raun greitt út í hinni erlendu mynt.

Varnaraðili telur af framansögðu ljóst að lán nr. X, sé raunverulega erlent lán. Lánið hafi verið tilgreint í erlendri mynt og greitt út í þeirri mynt.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að endurreikningi láns sóknaraðila nr. X hjá varnaraðila. Sóknaraðili krefst þess að lánið verði endurreiknað en varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila verði hafnað.

Fyrst ber að líta til þess hvort lán nr. X teljist lán í erlendri mynt eða íslenskt lán bundið gengi erlendra gjaldmiðla. Með dómum Hæstaréttar í málum nr. 92/2010, 153/2010, 603/2010, 604/2010, 30/2011, 31/2011 og 155/2011 var skorið úr ágreiningi lánveitenda og lántaka, sem laut að því hvort skuldbinding lántaka gagnvart lánveitanda væri ákveðin í íslenskum krónum eða erlendum myntum. Niðurstaðan var sú að um væri að ræða lán í íslenskum krónum og að tenging höfuðstóls skuldabréfanna við gengi erlendra gjaldmiðla hefði verið ólögmæt.

Í málum nr. 92/2010 og 153/2010 bar samningur aðilanna með sér að hann var um lán í íslenskum krónum, en fjárhæðin sem ákveðin var í krónum var bundin við gengi tveggja erlendra mynta í greindum hlutföllum. Kaupverð bifreiðarinnar, sem samningurinn snerist um var einnig í íslenskum krónum og mánaðarlegar greiðslur í sama gjaldmiðli. Í skilmálum samningsins kom fram að íslensk fjárhæð hverrar afborgunar ætti að breytast eftir gengi á þeim erlendu myntum sem mið var tekið af og þá kom fram að samningurinn væri gengistryggður.

Í málum nr. 603/2010 og 604/2010 var lánsfjárhæðin ákveðin í íslenskum krónum og hana bar að endurgreiða í sama gjaldmiðli. Lánið var bundið sölugengi Seðlabanka Íslands á tilgreindum myntum sem talið var benda til þess að það væri í íslenskum krónum enda væri engin þörf á að kveða á um gengistryggingu ef lán væri í raun í erlendri mynt.

Í málum nr. 30/2011 og 31/2011 var tekið fram að fjárhæð lánsins væri skýrt tilgreind í íslenskum krónum og fjárhæð hinna erlendu gjaldmiðla kæmi hvergi fram í samningnum. Þá kom skýrt fram í beiðni um útborgun lánsins og kaupnótu að lánsfjárhæðin var greidd út í íslenskum krónum. Þá var ekki annað ráðið en að greiða hafi átt afborganir og vexti í íslenskum krónum.

Í máli nr. 155/2011 var tekið fram að eina tilgreining í samningnum á fjárhæð lánsins væri í íslenskum krónum, en hvergi var getið um fjárhæð skuldarinnar í hinum erlendu gjaldmiðlum, heldur aðeins hlutföll og viðmiðun við virði íslensku krónunnar. Þá kom glöggt fram í grein 4.1. í samningnum að hinir erlendu gjaldmiðlar voru til viðmiðunar um höfuðstól skuldarinnar. Þá var tekið fram að báðir samningsaðilar efndu meginskyldur sínar samkvæmt lánsamningnum með greiðslum í íslenskum krónum.

Í máli því sem nú er um rætt var fjárhæð lánsins tilgreind í evrum, þ.e. 28.166, bæði í lánsúmsókn og skuldabréfinu. Eftirstöðvar lánsins voru einnig tilgreindar í evrum á skilmálabreytingunum tveimur, dags. 14. nóvember 2008 og 28. maí 2009. Þá var láninu, EUR 27.138,73, ráðstafað inn á gjaldeyrisreikning sóknaraðila, nr. Y. Verður því ekki fallist á með sóknaraðila að um sambærilegt skuldabréf sé að ræða í máli þessu og í nefndum dómum Hæstaréttar, sbr. dóm Hæstaréttar í máli nr. 520/2011, enda kemur fram í málum nr. 30/2011 og 31/2011 að hefði ætlun bankans verið sú að lána lántaka svissneska franka og japönsk jen hefði honum verið í lófa lagið að tilgreina fjárhæðir þessara gjaldmiðla í samningi aðila og greiða hinar erlendu fjárhæðir út. Svo var gert í máli því sem nú er um rætt.

Ekki verður fallist á með sóknaraðila að þar sem á lánsúmsókn sé talað um upphæð í íslenskum krónum og viðmiðunargengi 92,31, sé um að ræða íslenskt lán tengt gengi erlendra gjaldmiðla. Enda var, eins og fram hefur komið, fjárhæð lánsins á skuldabréfinu tilgreind í evrum og auk þess var lánið greitt út í evrum inn á gjaldeyrisreikning sóknaraðila.

Verður í ljósi alls framangreinds að telja að um lán í erlendri mynt sé að ræða. Ber því að hafna kröfum sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 17. febrúar 2012.

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir